

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Zwiedzamy Łazienki Królewskie cz. V

czas trwania: 3 godziny, typ: piesza, liczba miejsc: 8, stopień trudności:
bardzo łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Od placynu, na którym stoi obelisk, kierujemy się w stronę zachodnią i przy herbaciarni skręcamy w lewo. Po przejściu kilkudziesięciu metrów, widzimy po lewej stronie, ustawiony tu dwa lata temu, ufundowany przez Janinę i Zbigniewa Porczyńskich, pomnik Henryka Sienkiewicza, autora nagrodzonej literacką nagrodą Nobla powieści „Quo Vadis”; oraz zekranizowanej Trylogii.

Stąd już tylko kilka kroków do stojącego na otwartej przestrzeni górnego tarasu skarpy, wśród starannie utrzymanych gazonów i rabat kwiatowych, pomnika najwybitniejszego kompozytora polskiego – Fryderyka Chopina. Ta secesyjna rzeźba, dłuta Wacława Szymanowskiego, wykonana w 1909 roku, ustawiona została w tym miejscu 14 listopada 1926 r. na zaprojektowanym przez Franciszka Mączyńskiego postumencie, wznoszącym się nad owalnym basenem, a w dwa tygodnie później odsłonięta. Pomnik, zniszczony przez Niemców w maju 1940 r., został po wojnie zrekonstruowany i stanął tu ponownie 11 maja 1958 r. Od tej chwili, we wszystkie świąteczne poranki od wiosny do jesieni, odbywają się tu koncerty muzyki Chopina. W pobliżu pomnika znajduje się najmłodsze popiersie w parku, tj. popiersie słynnego węgierskiego kompozytora, Franciszka Liszta, odsłonięte w sierpniu ubiegłego roku.

Udajmy się teraz do Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Warszawskiego. Nim jednak kupimy bilet wartości 6 złotych, warto przystanąć na chwilę i obejrzeć gmach Obserwatorium Astronomicznego. Ta klasycystyczna budowla z dwoma niskimi wieżyczkami obserwacyjnymi i kolumnowym portykiem, pochodzi z lat 1819-25. Mało kto już dzisiaj wie, że dawniej stał tu pawilon oranżerii z II połowy XVIII w., który to pawilon, gmach Obserwatorium wchłonął. Spalony w 1944 r. przez Niemców, odbudowano i zrekonstruowano w latach 1948-49.

Spacer po Ogrodzie Botanicznym UW, to prawdziwa przyjemność. Jego początki sięgają wczesnych lat XIX w., choć ogród jako taki, istniał tu już w XVII w. W 1818 r. prof. Michał Szubert założył na liczącej 4,5 ha powierzchni (wykrojonej z parku Łazienkowskiego) Ogród Botaniczny. Po rekultywacji z zaniedbań i zniszczeń czasów I i II wojny światowej, ogród ma dziś w swoich zbiorach liczne okazy i odmiany roślin. Znajdują się w nim również dwa popiersia: prof. Michała Szuberta oraz Jakuba Wagi. Na jego terenie spotkamy też pozostałości fundamentów tzw. Świątyni Opatrzności. Budowę jej – zainicjowana przez króla Stanisława Augusta Poniatowskiego w 1792 r. wg projektu Jakuba Kubickiego – miała upamiętnić uchwalenie Konstytucji 3 Maja. Zamierzenie to nie zostało zrealizowane. W latach zaborów odbywały się tu konspiracyjne spotkania i obchody rocznic patriotycznych, organizowane przez młodzież akademicką.

Wychodzimy z Ogrodu furtką, w pobliżu której stoi czerwono-czarna „krówka”; i udajemy się w prawo, w kierunku Zamku Ujazdowskiego. Po drodze mijamy wkopaną w ziemię tablicę upamiętniającą 150-lecie istnienia Gazowni Warszawskiej, chwilę potem miejsce pamięci (płyta z piaskowca) na południowym skraju skweru im. Stefana Kisielewskiego „Kisiela”; i, jedną z alejek tegoż skweru, udajemy się do przedostatniego punktu zwiedzania, tj. Zamku Ujazdowskiego.

Nim do zamku dojdziemy, warto po drodze zwrócić uwagę na kilka tablic, gład i ceglana budowlę w kształcie piwnicy. Pierwsze dwie tablice zamontowane są na budynku dawnego pawilonu Szpitala Ujazdowskiego, przy ul. Jazdów 1 i są dedykowane: „Lekarzom bohaterom”; oraz upamiętnieniu pierwszego przedstawienia teatralnego w Warszawie, które odbyło się w dniu 12 stycznia 1578 r. W drugim pawilonie, mieszczącym obecnie Główną Bibliotekę Lekarską przy wejściu od strony północnej, znajdują się 4 tablice pamięci: chirurga Augusta Ferdynanda Wolffa, dyrektora tejże biblioteki – Janusza Kapuścika, lekarza Karola Kaczkowskiego oraz historyka medycyny – Stanisława Konopki. Pomiędzy tymże pawilonem a zamkiem, ustawiono gład ufundowany w 2000 r. przez mieszkańców Ujazdowa, przypominający iż jest to prawem chroniony, najstarszy teren Warszawy. Za nim znajduje się rekonstrukcja piwnicy cysterny wodnej, wykonana pod kierownictwem Japończyka Tadashi Kawamaty.

Zamek Ujazdowski, jak i otaczający go teren, należy do dawnego kompleksu obronno-parkowego Ujazdów,

pochodzącego z czasów książęcych, kiedy to był on własnością władców mazowieckich. Budowę murowanego zamku rozpoczęto na zlecenie króla Zygmunta III Wazy w 1624 r. Fakt ten potwierdza oryginalna tablica fundacyjna: „Uciesze królewskiej poświęcony – niebem, ziemią, gajem, jeziorem, wzgórzem, doliną, przyjemny pałac letni, szczęśliwym podwalinom przepowiedni kamień roku pańskiego 1624 we wrześniu za Zygmunta III Polskiego, niezmiennie 37 rok króla położony, Roku Pańskiego 1624, dnia 16 września”; Uległszy znacznej dewastacji w czasie wojen szwedzkich, nowego blasku nabral dopiero w końcu XVII stulecia, kiedy to słynny Tylman z Gameren nadał mu nowy kształt i wystrój. Niezadowolony z wyniku przebudowy, mającej miejsce w latach 1766-71, król Stanisław August Poniatowski przeznaczył go na koszary Gwardii Pieszej Koronnej. Od 1809 r. do 1939 r. był tu Szpital Wojskowy. Podobną rolę pełnił w latach okupacji. Do dziś z dużego kompleksu szpitalnego, zachowały się dwa pawilony w bezpośrednim pobliżu zamku, cztery po drugiej stronie Trasy Łazienkowskiej, zaś dwa inne zostały wysadzone w powietrze podczas budowy tejże Trasy. Zamek, spalony podczas powstania warszawskiego, w 1954 r. został rozebrany do fundamentów, a od 1973 r. był ponownie odbudowywany wg projektu Piotra Biegańskiego. Zrekonstruowany został w swoim pierwotnym, wczesnobarokowym kształcie.

Ostatnim punktem naszej pięcioczęściowej trasy jest park Ujazdowski. Ogrodzony, zamykany na noc, zadbane – stanowi miejsce chętnie przez warszawiaków odwiedzane. Nie ma w nim wprawdzie tylu atrakcji, co w Łazienkach Królewskich, ale myślę, że pomnik Ignacego Jana Paderewskiego; rzeźby: Ewa, Perseusz i Gladiator; działającą wagę z 1912 r.; oraz znajdujące się w jego pobliżu, przy ul. Chopina, latarnie z początku ubiegłego wieku, a także pałacyki i wille w Alejach Ujazdowskich – warto zobaczyć.

Program wycieczki

Warszawa

Pomnik Henryka Sienkiewicza w Łazienkach

Pomnik znajduje się w Parku Łazienkowskim przy ulicy Agrykola. Pomnik znajduje w pobliżu Alei Ujazdowskich, naprzeciwko gmachu Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, między dwoma wejściami do parku: na wprost pomnika Chopina i mniejszego przy Herbaciarni. Przedstawia siedzącego swobodnie na ławce, jednego z najwybitniejszych polskich pisarzy, Laureata Literackiej Nagrody Nobla z 1905 r. za powieść "Quo Vadis", Henryka Sienkiewicza pseudonim "Litwos". Zgodnie z życzeniem fundatorów, Janiny i Zbigniewa Porczyńskich, autorem pomnika jest rzeźbiarz prof. Kazimierz Gustaw Zemła. Uroczyste odsłonięcie nastąpiło w dniu 5 maja 2010 r.

52°12'56"N 21°01'37"E | na mapie:A

Warszawa

Popiersie Franciszka Liszta

Popiersie Franciszka Liszta zostało odsłonięte w Łazienkach Królewskich 12 sierpnia 2011 roku z okazji 200-lecia urodzin tego węgierskiego kompozytora. Autorem rzeźby odlanej z brązu jest węgierska artystka Katalin Gero. Popiersie stanęło niedaleko pomnika Fryderyka Chopina. Rzeźba jest darem burmistrza pierwszej dzielnicy Budapesztu – Budavar, Tamasa Gabora Nagy.

52°12'52"N 21°01'40"E | na mapie:C

Warszawa

Pomnik Chopina

Autor pomnika - Wacław Szymanowski (krewny Karola Szymanowskiego) umieścił wielkiego kompozytora pod wierzbą, co ma symbolizować fakt, że Chopin urodził się na Mazowszu. Pomnik stanął w 1926 roku i z początku nie spodobał się mieszkańcom. Dziś nikt nie potrafi sobie wyobrazić Łazienek bez tego monumentu.

52°12'53"N 21°01'41"E | na mapie:B

Warszawa Obserwatorium Astronomiczne Uniwersytetu Warszawskiego

Przy wejściu do Ogródu Botanicznego przy Alejach Ujazdowskich stoi budynek Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Warszawskiego. Klasycystyczna budowla z charakterystycznymi kolumnami pochodzi z lat 1824-1825, a została zaprojektowana przez architektów Michała Kado, Chrystiana Piotra Aignera i Hilarego Szpilowskiego. W 1909 r. mieścił się tutaj Konsulat Generalny Francji. Obecnie budynek oprócz pracowników Wydziału Fizyki użytkują botanicy Uniwersytetu Warszawskiego.

52°13'01"N 21°01'40"E | na mapie:D

Warszawa Ogród Botaniczny UW

Ogród Botaniczny UW to doskonałe miejsce na wiosenne spacerowanie (wizytę warto połączyć ze zwiedzaniem parku Ujazdowskiego i Łazienek Królewskich). Cały ogród jest wtedy przepięknie pachnący i kolorowy. Wiele gatunków roślin, które można tu zobaczyć, jest zagrożonych wyginięciem lub bardzo rzadko spotykanych w Polsce.

Ogród Botaniczny UW
Al. Ujazdowskie 4, tel. 022 553 05 11

52°13'03"N 21°01'36"E | na mapie:E

Warszawa Ogród Botaniczny - Tu miała stać Świątynia Opatrzności

W warszawskim Ogródku Botanicznym UW jest szczególne miejsce. Tutaj 3 maja 1792 roku, w pierwszą rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja, położono kamień węgielny pod budowę Świątyni Opatrzności. Miało to być wotum dziękczynne za jej uchwalenie. Były już nawet plany budowli, opracował je architekt Jakub Kubicki, twórca warszawskich rogatek miejskich i przebudowy Belwederu. Rozpoczętą budowę przerwał upadek Rzeczypospolitej. Podczas zaborów odbywały się tu uroczystości patriotyczne. Po obchodach setnej rocznicy Konstytucji władze carskie wydały zarządzenie, że publiczność do ogrodu może być wpuszczana dopiero po 8 maja. Obecnie w tym miejscu zachował się jedynie fragment wielkiego, ośmiobocznego filara, który miał podpierać sklepienia kościoła dolnego, oraz tablica pamiątkowa z napisem: "W tym miejscu 3 maja 1792 roku położono kamień węgielny pod budowę Świątyni Opatrzności. Wzniesieniem jej Sejm Czteroletni pragnął uczcić uchwalenie Konstytucji. Rektor i społeczność Uniwersytetu Warszawskiego".

52°13'04"N 21°01'47"E | na mapie:F

Warszawa Zamek Ujazdowski

Zamek Ujazdowski (1619-20, przebudowany, odbudowany 1975-83). Gdy księżta mazowieccy postanowili przenieść swoją siedzibę z Czerska, na lokalizację kolejnego grodu wybrali skarpe nad Wisłą, w miejscu nazwanym Jazdów. Te okolice zajmują dziś Park Ujazdowski i Trasa Łazienkowska. Posiadłość z biegiem czasu kolejno zmieniała właścicieli, aż trafiła w ręce królewskie – Anny Jagiellonki, a później Zygmunta III, który przebudował dwór swojej matki na Zamek Ujazdowski.

Kolejnym właścicielem był marszałek wielki koronny Stanisław Herakliusz Lubomirski, po którym objął tę posiadłość król Stanisław Poniatowski. Zamek w jego ówczesnej formie architektonicznej nie wzbudził akceptacji króla, który starał się go dostosować do swoich potrzeb i upodobań. Kolejne przebudowy nie przynosiły jednak zadowalającego efektu i w końcu Poniatowski zdecydował się na budowę nowej rezydencji - dzisiejszego Pałacu Łazienkowskiego, a Zamek Ujazdowski w roku 1784 przekazał wojsku. Powstały tam wówczas koszary i od tej pory obiekt związany był z wojskiem.

Od czasów napoleńskich (1807- 1809) aż po rok 1944 w zamkowych zabudowaniach mieścił się Szpital Ujazdowski – zwany też Głównym Szpitalem Wojskowym. Dziś część jego dawnych pawilonów, po odbudowie ze zniszczeń wojennych, zajmuje Główna Biblioteka Lekarska. Gmach Zamku, po rekonstrukcji, stał się obiektem służącym różnym celom kulturalnym. Mieszczą się tam m.in.: Muzeum Zamku i Szpitala (zwiedzamy), Centrum Sztuki Współczesnej, kino studyjne, biblioteka, księgarnia, kawiarnia, restauracja. (źródło: mój artykuł na www.turystyka.wortale.net)

52°13'10"N 21°01'52"E | na mapie:G

Warszawa Park Ujazdowski

Powstał pod koniec XIX w. w modnym wówczas stylu krajobrazowym. Ogradzony i zamykany na noc, jest obecnie jednym ze staranniej pielęgnowanych parków

Warszawy. Jest atrakcją również dla dzieci, które bawią się tutaj na nowoczesnym placu zabaw lub oglądają ryby pływające w stawie.

52°13'18"N 21°01'33"E | na mapie:H

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): km_nida, AniaJurek, km_nida, zbyszekF60, fot. K. Chojnacki, km_nida, fot. K. Chojnacki, fot. K. Chojnacki

Trasa dodana przez: rk1909

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
niedziela 25 sierpnia 2024 02:21:52